

CZU 78.071.1(478):78.079

DOI: <https://doi.org/10.55383/digimuz2023.20>

TROCINEL DANIELA⁴⁸

doctorandă,
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice,
Chișinău, Republica Moldova
ORCID ID 0000-0002-5731-5332

PROMOVAREA CREAȚIEI MUZICALE A COMPOZITORULUI A. MULEAR ÎN CADRUL UNOR MANIFESTĂRI CULTURALE ȘI PROFESIONISTE

PROMOTING THE MUSICAL CREATION OF THE COMPOSER A. MULEAR THROUGH CULTURAL AND PROFESSIONAL EVENTS

Compozitorul Alexandr Mulear a lăsat culturii muzicale autohtone un portofoliu bogat în care se găsesc circa 350 de lucrări muzicale de diverse genuri — de la miniaturi instrumentale până la balet. Majoritatea dintre ele au fost scrise pentru manifestări culturale și profesionale fiind interpretate atât pe scenele mari din Moldova, Ucraina și alte țări ale Uniunii Sovietice, cât și peste hotarele acesteia. Grație faptului că maestrul A. Mulear s-a remarcat în viața muzicală, dar și în cea socială ca fiind o personalitate activă și energică, numele său a reușit să se evidențieze pe afișele mai multor concerte, concursuri și decade ale culturii naționale, iar creațiile sale — să se bucure de succes.

Cuvinte-cheie: A. Mulear, compozitor, decadă, concurs, Uniunea Compozitorilor

The composer Alexandr Mulear left to the local musical culture a rich portfolio in which there are about 350 musical works of various genres — from instrumental miniatures to ballet. Most of them were written for cultural and professional events, being performed both on the well-known stages in Moldova, Ukraine and other republics of the Soviet Union, and abroad. Thanks to the fact that the composer Mulear stood out in the musical and social life as an active and energetic figure, his name managed to appear on the posters of several concerts, competitions and Decades of the National Culture, and his creations enjoyed success.

Keywords: A. Mulear, composer, decade, competition, Union of Composers

Introducere. În urma muncii creative asidue, plină de inspirație, cugetare și progres, conform informațiilor notate în Dosarul personal al compozitorului A. Mulear [1], se cunoaște faptul că, în portofoliul său componistic se găsesc peste 350 de lucrări muzicale care au fost publicate atât pe teritoriul Moldovei, cât și în Ucraina și Moscova. Grație colaborărilor muzicale fructuoase de la acea vreme cu țările vecine, majoritatea lucrărilor semnate de A. Mulear au fost interpretate pe scenele republicilor fostei Uniuni Sovietice, dar și peste hotarele ei.

Datorită faptului că lucrările sale muzicale sunt de o individualitate deosebită, A. Mulear a reușit să se bucure de reputație și notorietate, dar, totodată, să se evidențieze în

---

⁴⁸ daniela1994@list.ru

cercul compozitorilor profesioniști, implicându-se într-un mod diligent în activitățile vieții muzicale și sociale. Acest lucru fortifică și lărgeste orizontul componistic al maestrului, care semnează lucrări importante, unele dintre ele fiind scrise în mod special pentru o serbare sau evenimente importante din cultura sovietică. Ulterior, câteva dintre aceste creații au fost premiate cu diplome.

Caracterizat de către colegii de breaslă, compozitorul A. Mulear a fost o persoană principală și autoritară în ceea ce privește rezolvarea problemelor de ordin creativ, dar în același timp — un bun îndrumător pentru tinerii compozitori, oferindu-le ajutor necondiționat, sfaturi și informații utile în dezvoltarea traseului profesional al acestora.

A. Mulear — un participant activ al manifestărilor cultural-artistice și profesionale ale anilor 1950–1960. Pe lângă cele enumerate, A. Mulear a devenit și un participant activ în cadrul nenumăratelor manifestări de ordin cultural, precum concursuri, concerte și congrese. De asemenea, numele maestrului era întâlnit și pe afișele *Decadei artei și literaturii moldovenești la Moscova* și *Decadei culturii bulgare*, unde lucrările sale ocupau un loc central și se bucurau de succes.

Un prim exemplu în acest sens este participarea lui A. Mulear în cadrul Plenarei Uniunii Compozitorilor (UC) al RSSM în anul 1952, în sala Filarmonicii de Stat din Moldova, cu lucrarea *Cvartet de coarde în 3 părți*.

În *Informațiile despre creșterea numărului componenței membrilor Uniunii Compozitorilor, liste și numărul creațiilor scrise de compozitorii din Moldova*, întocmită în anul 1953, se găsesc date despre lucrările semnate de A. Mulear pentru perioada anilor 1946–1.06.1952: a) lucrări simfonice și forme ample — 1; b) cantato-oratoriale și forme ample pentru cor — 1; c) instrumentale și creații pentru cor de forme mici — 1; d) creații vocale de forme mici — 1; e) prelucrări de piese și dansuri populare — 1.

Confirmarea contribuției considerabile a compozitorului A. Mulear în procesul de dezvoltare a vieții muzicale autohtone, găsim și în notițele istorice scrise de muzicologul și prietenul său Z. Stolear, cităm: „Acest lucru este dovedit și de aprecierea pozitivă a *Concertului pentru trompetă și orchestră* al lui A. Mulear, inclus în programul *Primului Congres al compozitorilor moldoveni* (1956)” (traducerea citatelor aparține autoarei acestui articol) [2, p. 116].

În aceeași perioadă, în *Lista creațiilor cantato-oratoriale, simfonice și camerale scrise de compozitorii din Moldova, după I Congres al Uniunii Compozitorilor din RSSM (1948–1955)*, se regăsesc trei lucrări ale compozitorului Mulear: *Rondo moldovenesc* pentru vioară și pian (1949), *Cvartet pentru coarde în 3 părți* (1953) și *Humoresca* pentru pian (1954), plasate în Secțiunea III — Muzică camerală, punctul a) Muzica instrumentală.

În aceeași ordine de idei, menționăm și *Lista creațiilor compozitorilor Moldovei, scrise în 1956–1958*, în care sunt incluse și câteva opusuri semnate de A. Mulear: *Balet în 3 acte* pe libret de A. Smolin; *Cântec pentru solist, cor și pian* *Tinerețea mereu înainte*, pe versuri de V. Roșca; două piese pentru pian: *Vifornița* și *Preludiu*. Tot aici este notat și faptul că maestrul lucrează asupra poemului simfonic *Codrii*.

În vara anului 1957, luna iunie, o altă lucrare a lui A. Mulear este propusă în *Lista creațiilor și interpretelor muzicii moldovenești recomandate pentru înregistrări la radio unional* — *Andante* din *Cvartetul pentru coarde*, în interpretarea soliștilor de la Filarmonica de Stat din Moldova.

Printre primele prezențe ale lui A. Mulear în calitate de compozitor se numără și Concertul din Kiev care a avut loc la data de 18 noiembrie 1958 cu piesa *Măi scripcare, măi cobzare*, I secțiune, fapt notat în *Programele concertelor din creația compozitorilor Republicii Moldova* [3].

De asemenea, reamintim faptul că piesa-cantată *Slavă Moscovei* a deschis *Decada artei și literaturii moldovenești la Moscova* în anul 1960, iar în Proces-verbal Nr.16 din 23 august 1963 al Consiliului Uniunii Compozitorilor [4] se vorbește despre propunerea spre interpretare a două lucrări pentru voce (bariton) și pian pentru *Decada Bulgară* semnate de A. Mulear: *Balcanii haiducești și Râčenica bulgară*, pe versuri de Hristo Radevski.

Cu privire asupra acestor lucrări și-au expus opinia câțiva membri ai Consiliului, exprimându-și impresiile în urma audițiilor: A. Sofronov — „Factura pianistică este interesantă, iar limbajul muzical — bogat”; D. Gherșfeld — „Din punctul meu de vedere, cea mai deosebită este lucrarea a doua”; P. Rivilis — „Fiecare piesă își are individualitatea și originalitatea sa, dar există unele elemente comune. În piesa a doua, în partida pianului se fac simțite unele momente dezolante”, iar la final și-a expus opinia Iu. Țibulschi — „Piesele sunt destul de bune, chiar te inspiră” [ibid.].

Într-un alt document găsit în arhiva AOSP — Proces-verbal Nr.21 din 4 octombrie 1963 al Consiliului Uniunii Compozitorilor [5] este notat despre o altă lucrare semnată de A. Mulear — *Imnul lui Octombrie*, pe versuri de P. Cruceciuc. Acesta a fost interpretat de către B. Raisov, în contextul audițiilor lucrărilor cu subiect patriotic. Despre această creație au vorbit D. Fedov — „O lucrare interesantă, dar obișnuită”; Z. Stolear — „Din punctul meu de vedere este o compoziție creată profesionist” [ibid.].

În anul 1967, luna iunie, lucrarea corală *Auzi codrii foșnesc* a fost înaintată spre interpretare la Teleradio Moldova. În același an, la data de 14 februarie în cadrul *Congresului al III-lea al UC RSSM* au fost interpretate în premieră cele *Șase miniaturi concertistice* pentru vioară și pian și *Uvertura Festivă*, editată ulterior la Moscova, în anul 1978.

Mai târziu, cele *Șase miniaturi* pentru vioară și pian au fost audiate și analizate alături de lucrările lui V. Borodin în cadrul Adunării Uniunii Compozitorilor RSSM, Proces-verbal Nr.6 din data de 16 septembrie 1967 [6], unde s-au expus mai multe personalități importante a culturii muzicale autohtone: A. Fedov: „Piesele lui A. Mulear au produs impresii bune”; Z. Stolear: „Piesele lui A. Mulear au produs impresii bune. S-a părut că posibilitățile violonistice au fost utilizate unidirecțional, în rezultat formându-se monotonie. În general, muzica este interesantă și neapărat va fi inclusă în repertoriul de concert”; P. Rivilis: „Sunt sigur că orice violonist bun va interpreta cu succes lucrările lui A. Mulear. Piesele lui V. Borodin se prezintă a fi mai abstracte comparativ cu piesele lui Mulear”; M. Kopytman: „Foarte mult mi-au plăcut piesele lui A. Mulear. Vioara este utilizată într-un mod interesant. Mi se pare că în ciclu sunt multe contraste fracționate. Greșeala compozitorului, din punctul meu de vedere, este utilizarea formelor ostinato. Mai puțin mi-a plăcut Miniatura a VI, deși de sine stătătoare ar putea fi chiar foarte bună”; V. Poleacov: „Piesele lui A. Mulear atrag atenția chiar după tehnicile sonore. El mediază folclorul prea concret (doina, oleandra, hora, învârtita și altele). Aceste tendințe sunt interesante ca și o nouă abordare a folclorului în activitatea noastră camerală”; V. Zagorschi: „În general piesele sunt foarte frumoase și inspirate, și ele pun acum în fața noastră întrebarea: unde și cum se dezvoltă activitatea noastră componistică, este oare progres sau noi în continuare utilizăm tehnicile vechi, metodele de abordare a

folclorului și așa mai departe. La Mulear se simte că el s-a regăsit pe sine însuși, a găsit un flux bun și proaspăt de inspirație” [ibid.].

Lucrările lui A. Mulear din anii 1970–1980 înscrise în documentele Uniunii compozitorilor. Numele compozitorului A. Mulear figurează și pe afișa de program din cadrul Congresului al V-lea al Uniunii compozitorilor din RSSM (1979), cu două opusuri: *25 de piese pentru pian pentru diferite dificultăți tehnice* și *Sonata pentru flaut și pian*, informație notată în Dosarul personal al compozitorului [1, p. 15].

De asemenea, în Corespondența UC a RSSM cu UC a Republicilor Sovietice și alte organizații în vederea rezolvării întrebărilor artistice a anului 1981 [7], se găsesc două ședințe cu privire la *Festivalul întregii Uniuni de muzică sovietică din Tbilisi* care va avea loc în luna octombrie, anul curent. În primul Proces-verbal din aprilie 1981 se menționează participarea lui A. Mulear cu ciclul *Șase miniaturi* pentru vioară și pian, cu durata de 15 minute alături de alți compozitori printre care: V. Zagorschi — *Muzică pentru pian și corzi* (22 minute) și *Suita pentru oboi și pian* (12 minute), Gh. Neaga — *Cvartet pentru coarde Nr.1* (18 minute), S. Lungul — *Măști* pentru pian (7 minute), E. Doga, A. Sochireanschi și C. Rusnac — *Piese* (15 minute).

În cel de-al doilea Proces-verbal din 4 iunie 1981, se subliniază faptul că, toate lucrările muzicale enumerate mai sus vor fi interpretate de către cunoscuții interpreți – G. Strahilevici, Artistă Emerită a RSSM (pian); S. Propișcean, laureată a concursurilor internaționale (vioară); A. Lazariuc, laureată a Concursului internațional *Garofița roșie* (*Красная звезда*); M. Evstigneev (oboi) sub conducerea baghetei dirijorale a lui A. Samoilă (dirijorul orchestrei simfonice).

În Procesul-verbal Nr.8 al Consiliului Uniunii Compozitorilor din Moldova semnat la 8 decembrie 1971 [8] se propune de a include ciclul *Patru piese* pentru vioară aparținând lui A. Mulear, în cadrul Concertului care se organizează la Casa compozitorilor, alături de *Trio* pentru pian de S. Buzilă, *Recitativ și Burlesca* pentru vioară de Gh. Neaga, *Două piese* pentru vioară de E. Doga și alții.

De asemenea, în același an, *Sonatina pentru oboi și pian* semnată de A. Mulear se regăsește și în *Lista lucrărilor recomandate Consiliului Uniunii Compozitorilor al Moldovei pentru publicații în editura „Compozitorul sovietic” („Советский композитор”)* [ibid.], alături de alți compozitori, precum: S. Lobel — *Simfonia Nr.5* (partitura); S. Lungul — *Appassionata*, poemă corală a cappella, pe versuri de A. Busuioc (partitura); Gh. Neaga — *Sonata pentru cvartetul de coarde*; V. Fuksman — *Cinci nopți și zile* pentru cor a cappella, pe versuri de Vera Inber; A. Luxemburg — *Sonatina pentru pian*; V. Poleacov – *Simfonieta Grădina de primăvară* (*Весенний сад*); E. Lazarev — *Arabesque* (*Арабески*) și *Culegere de cântece ale compozitorilor moldoveni*, alcătuitor fiind P. Rivilis.

O altă participare a maestrului A. Mulear este fixată în Procesele verbale ale Consiliului Uniunii Compozitorilor al RSSM și documentele aferente din anul 1974 [9], unde Z. Stolear informează despre programul Concertului cameral care va avea loc în a doua jumătate a lunii aprilie în anul curent, orașul Cernăuți, fiind aprobat cu posibile modificări: V. Zagorschi — *Cvartet*, A. Mulear — *Piese pentru cvartet*; V. Verhola — *Trio pentru coarde*; S. Lungul — *piese pentru pian și romanțe*; A. Stîrcea — *piese pentru pian și romanțe*; în rezervă: V. Verhola — ciclul vocal *Cloroșei* (*Перезвоны*); Z. Tkaci — ciclul vocal *Bună dimineața* (*Доброе утро*).

O altă lucrare compusă de A. Mulear și propusă la *Concursul Republican de Compoziție* este *Sonata pentru pian* care îi aduce locul II la nominația *Cea mai bună creație camerală*, fiind interpretată la 6 decembrie 1976. Mai târziu scrie compoziția *Aria Mamei* pentru mezzo-soprano și orchestră pe care o dedică aniversării a 30 de ani de la Biruința asupra Germaniei fasciste, urmată de *Poemul pentru cor* *Viața este la fel de lungă ca timpul* — lucrare corală a cappella, pe versuri de Bogdan Istru, dedicată *Congresului XXV* al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

În octombrie 1980, A. Mulear a înaintat *Sonata pentru pian* în programul unui alt concert alături de lucrările muzicale semnate de compozitorii Z. Tkaci, Gh. Neaga, V. Zagorschi, C. Buzilă, A. Luxemburg, B. Dubosarschi și S. Lungul. Tot în același an, lucrarea sa *Poemul simfonic Tatarbunar* pentru orchestră simfonică mare a fost inclusă în *Planul de lungă durată din fondul compozițiilor înregistrate ale compozitorilor moldoveni din anii 1980–82*.

Numele compozitorului A. Mulear se regăsește și în programul celei de-a *XIV-a Plenare a Uniunii Compozitorilor din Moldova*, din perioada 12–17 decembrie 1981, care cuprinde lucrările muzicale la două categorii:

1. Muzică simfonică — Concertul simfonic care a avut loc în Sala Mare a Filarmonicii, 12 decembrie, ora 19, alături de E. Doga, S. Lungul, S. Lobel, T. Chiriac și A. Sochireanschi, în interpretarea Capelei academice corale *Doina*, conducător artistic V. Garștea și a Orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat, dirijor principal — D. Goia;

2. Muzică camerală — Concertul de muzică camerală care s-a desfășurat în incinta Bibliotecii de Stat a RSSM *N.K. Krupskaya* în data de 14 decembrie, ora 15, alături de Gh. Neaga, A. Sochireanschi, V. Zagorschi, V. Rotaru, E. Doga, A. Luxemburg, V. Simonov, S. Lungul, L. Gurov, V. Lorinov și Z. Tkaci, cu participarea Cvartetului de coarde de la Teleradio de Stat a RSSM în componența: Iu. Nasushkin, A. Mirochnik, B. Dubosarschi, N. Tatarinov și a soliștilor: G. Moseico — flaut; I. Josan — violoncel; A. Chikilov — violă; V. Coval — baian; S. Strezeva — soprano și F. Kalinsky — bariton.

De asemenea, numele lui A. Mulear figurează și în *Lista cu înregistrări ale pieselor populare în Bender și raioanele alăturate*: A) Dansuri moldovenești: *Hora, Oleandra, Ileanuța, Joc 1, Joc 2*; B) Dans găgăuz: *Joc*; C) Dansuri bulgare: *Tanțuva 1, Tanțuva 2, Oleandra 1, Oleandra 2*.

Concluzii. În concluzie menționăm faptul că, lista participărilor lui A. Mulear în cadrul diverselor manifestări culturale și sociale nu este completă, dar evidențiem aportul deosebit și important al maestrului, reușind astfel să-și demonstreze simpatia și atașamentul față de cultura muzicală autohtonă, dar și de viața culturală moldovenească în general. Grație implicării și participării sale active, muzica profesionistă a reușit să-și creeze un traseu optim de a se dezvolta și a fi promovată, atât pe scenele instituțiilor culturale din Moldova, cât și peste hotarele ei.

Referințe bibliografice

1. *Личное дело Муляра Александра Борисовича*, СК МССР, 1952, 44 file. AOSP a RM, F.2941, Nr.3.

2. СТОЛЯР, З. *Люди и время. Композиторы-евреи в музыкальной культуре Молдовы (30–80-е годы XX века)*. Chișinău: S.n., 2003.
3. *Programele concertelor din creația compozitorilor Republicii Moldova, ale Uniunii Compozitorilor din RSSM, 1958*, 5 file, AOSP a RM, Nr.2941/1.
4. *Протоколы творческих собраний Союза композиторов МССР, №16 за 23.08.1963*, AOSP a RM, Nr.2941/1/382.
5. *Протоколы творческих собраний Союза композиторов МССР, №21 за 04.10.1963*, AOSP a RM, Nr.2941/1/382.
6. *Протоколы творческих собраний Союза композиторов МССР от 16 сентября 1967 года*, AOSP a RM, Nr.2941/1/411.
7. *Переписка СК МККП с СК союзных республик и др. организаций по творческим вопросам за 1981 год*, 19 file, AOSP a RM, Nr.2941/1/551.
8. *Протоколы творческих собраний Союза композиторов МССР за 1971 год*, 13 file, AOSP a RM, Nr.2941/1/454.
9. *Протоколы заседаний Правления Союза Композиторов МССР за 1974 год и документы к нему (28.01.74–13.12.74)*, 21 file, AOSP a RM, Nr.2941/1/481.